זוכה לאור ע"י הרב **יצחק בן יוסף** שליט"א - ראש בית מדרש יהורה אוריי"ר ור"מ ברבנות ירמן נן

- עלון תשרי תשע"ט -

251

אור לגני

אור לגני אך אעיין! | פרשת 'עצבים', כ"ח אלול תשע"ט 28.9.19 | כניסת השבת 18:09 | יציאת השבת 19:06

דבר הרב

עקידת יצחק וספורה לדורות

אחד הפיסגות היהודיים בתולדות ישראל הוא ניסיון עקידת יצחק שבו הוכלים אברהם ויצחק לעקידה, בלב שלם לניסיון זה המוריה, ניסיון שהיה לפי המסורת בהר בשעה.

בתחילת פירושו לפרשת 'העקידה' מקדים רבי יצחק אברבנאל: 'הפרשה הזאת היא כל קן שמחזיקים בה הנסיונות שהפך אברהם אבינו בעשרתם, והמסבות שהם מקום מרכזי בכליותיות בתפילות ובפיוטים בימי הסליחות וברהמים בכלל בראש השנה בפרט.

המסקנה בעקידה, בהקשרה הנוכחי מתמקדת בנאמנות המוחלטת של אברהם אבינו לאלוהות, ובקבלתו'. המסגנון של הרבי אחזורי למסרות גדולה, העקידה מגלה כוחות של נביאים של אומנה ואהבת הי, שהופיעו בעם שאיתו במשך כל ברהורת.

קראשון של אברהם ובניו היה הכוח לאחדות ושאפו של שאול בשעות של מר סיני. וזהא מלמוה אותנו לאורך כל ההיסטוריה.

העקידה מעוררת אותנו לחשוב מחדש, מתוך בטחון שלם ומוסנות מוחלטת, לעשות לחשבון מתוכנו את הנסיונות המסופלים שעמנו גו בעמעד העקידה.

מסקנה זו וזו נכונה בכל הדורות גלם, אבל יש כמוני, העומדים כמעט בקצה הסטלול ההיסטורי של עם ישראל, רואים את הכל בפרספקטיבה. ומוצאים את עצמינו מחויבים לספוקנה זו יותר מאי פעם.

אנו שחיינו בתקופה המיוחדה, בניצחון ישראל בכל המלחמות והתהליך קיבוץ הגלויות המופלא - זוהי מחויבנו להתעודד ולהוסיף ולהוסיף בעבודת ה' ובקבלת עול מלכותו, כמו כאשר פרנו שלא הפעלה. לא היה אלול זאת. מה שאין בן סעדות אנו אבילה בערב יום הכיפורים. כמו שאין מברכים על מצות צדקה וביבור אם וחיזוקים.

הסבר ראשי - מצות שהשכל מחייבם לא מברכים ולכן לא מברכים על מצות אבילה בערב יום הכיפורים, כמו שאין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ב. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ג. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ד. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ה. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ו. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ז. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ח. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ט. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

י. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

הידעת

א. מצוות לאכול ביום ר' בתשעי לפני הצום, ודבר זה נלמד מדיוק בפסוק: "וְשָׁבַת עֲלֵיהֶם הָאֵי לָהֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם" שאלת המגרא הרי האכם נכתבו בתשעה, אלא למדו חז"ל שכל האוכל בתשעיי לחודש כאלו צם שני יומים בתשעה, ואוכל בתשעי, ואוכל בעשור בתשעי, ואוכל בתשעה בתשעי.

ב. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ג. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ד. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ה. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ו. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ז. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ח. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

ט. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

י. מדוע אין מברכים על מצות האכילה בערב יום הכיפורים? - נראה שהסיבה לכך היא שאין מברכים על מצות שהשכל מחייבם, כמו אכילה בערב יום הכיפורים, שהרי אין מברכים על מצות צדקה בשאר ימות השנה.

הידעת

אכילה ושתיה בערב יום הכיפורים

א. יסור נדרים ובטועות -

מלי איטור לנדור או להשבע גם אם אדם יעיד את הנדר או השבועה. גם אם נראה שיש מקורות של היתר נדרים כדי להרוג לעשות מעשה טוב או להימנע מעשה רע, גם אלו אסור בלשון נדר או שבועה, והראוי לעשות מעשה טוב יאמר שעשה בלי נדר, אף הנוהן בלשון נדר, מעשר כספים ובדומה אמר שנוהן בלי נדר.

ב. התרת נדרים

אבא אריא מלא נוהג תעניות עבור לחיב או לתת צדקה אך הדבר מחייב את הדורות בכדים אחרים (שורת הדין יאיר)

ג. מנהג שנוהגים שלוש פעמים

מובא בשולחן ערוך: דברים המותרים והידועים בהם שהם מותרים נהגו בהם איסור, יש כאילו קבלו עליהם בנדר. הנוהגים דבר שלוש פעמים הרי הם כשבור להבא אסור. כאשר הוא שלוש פעמים מתחייב בדין. ואם חשב בפעם הראשונה לבטלה הנדר לבטלה, נחשב כנדר.

ד. החשוב על דבר שהוא אסור ונהג בו - האם דינו כנדר?

אכן הנוהגים מספרים בדברים המותרים מחמת שנוהגים שהם אסורים, לא נחשב כנדר.

ה. הרוצה להנהג דבר כמה פעמים עד שיעשה?

הרוצה להנהג בקצת הדברים המותרים, לסייג ופרישות, יאמר בתחילת התנהגו שאינו מקבל עליו בנדר, וגם שאר יאמר בדעתו לנהוג בן אלו בפעם או בפעמים שיראצו, ולא לעולם.

ו. התרנים בקבלת לתורה

ובכה בדר בראה בתרקה. - כשאומר בלי נדר נראה שמתחייב על כל פנים בשאה של "מוצא שפתיך תשמור- כשאומר בלי נדר שצריך לקיימה... ודבר זה הוא עיקר הטעד נדול, עין בו ונהנים שלאחר למר בעלמה לתורה "כשיתן" או אסרים "בעבור שיתן" אם נדרי מפני שעשאר לא כל פנים התחייבות שצריך לקיים אף שאין בו חומר איסור ולא צריך התרה. מה שאין בן כשאומר "כשיתן" לא הוה התחייבות כלל ל"ת הנבאי שבתורה לו ברכה כשיתן ולא יתן. (משאות והנהנות)

ז. הנהג לאחם בינו פטרת אביו או אימו ולא מדרש שבו - האם צריך התרה

הנהג בהזול מברכה אם אינו יתן? אינה לאכול בלי נדר? אם אינו יתן חוזר לסנהג, אינו צריך התרה, וכן

הדין אם יש לו ברית מילה ביום זה. כיון שאין משמה את המנהג הקבוע אלא בשורה תר פעמים אין צריך התרה. וכן פסקו שאנו הלפי- בחולה שנהג לטבול לכבוד שנה וכעת היא בבית חולים.